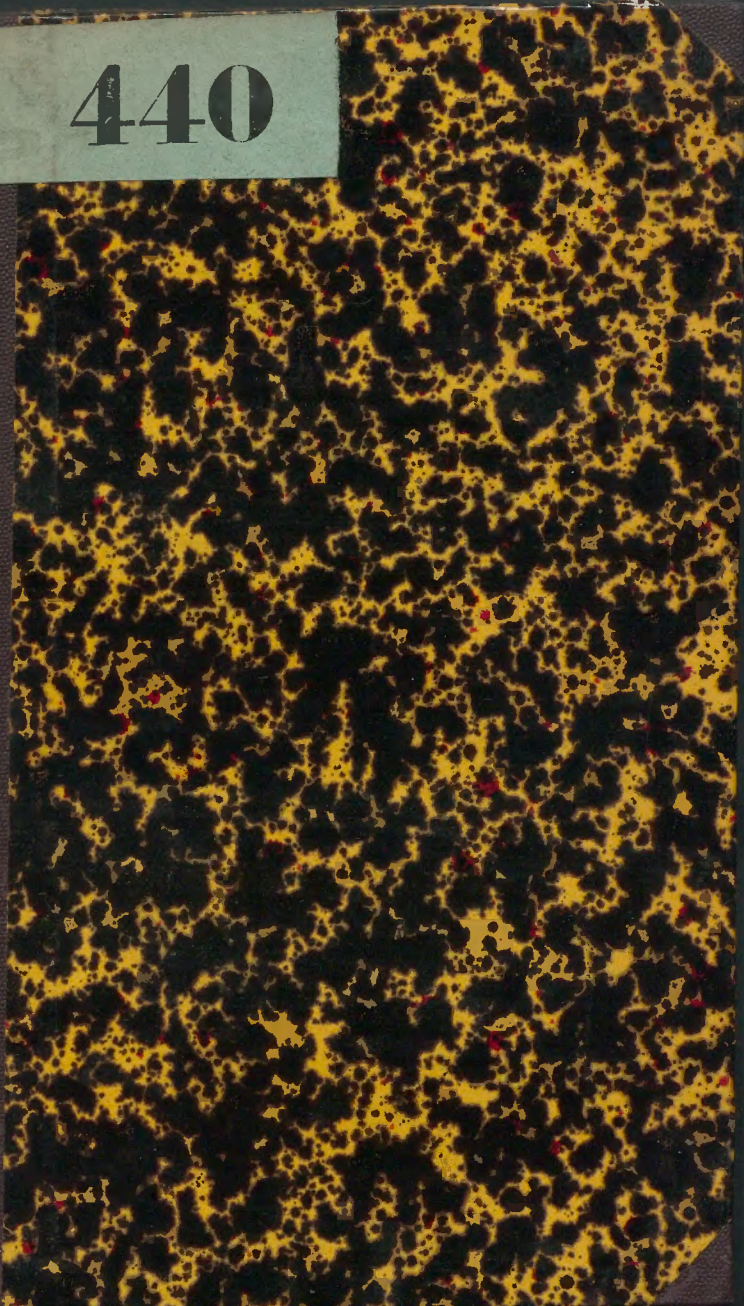

440

W. 440.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻՒ ԹԱԹԻԼ ԻԹՄԷՔ

Վ Է

ՕՆԱ ՏԱԻՐ ԹԷՏՔԻՔԱԹ

« Պիւծիւն Գիծապ իլհամը իլահի օլուպ՝ Թա՛լիմ վէ Թա՛գիր վէ իս-
լան իլիւն վէ սալան խուսուսընտա օլան Թէ՛տիպ իլիւն ֆա՛ր իտէլի
աիր. Թաքի Ալլան ատէմի քեամիլ վէ հէր էյի իշ իլիւն միւհէյեա պու-
լունա: » Բ Թիմ. 3. 16. 17:

Պալատէքի այէթտէ պէյան օլունուր քի՝ Գիւթիւպ ի
Մուգատտէսէնին ճիւմլէ ի քէլիմաթը Բուհ իւլ Գուտս
վաարթաարլէ վէրիլմիշ օլուպ, անտէ ինսանըն գապուլ
էտէճէյի հէր թա՛լիմ պէյան, հէր գուսուր անըն հա-
գիգաթ քէլամըլէ իսլահ, վէ սատազաթ ը քեամիլէ
խուսուսընտա լաղըմ օլան թա՛լիմաթ պիթ թէմամ
թահրիր օլունմըշ տըր:

Անըն միւ"էլլիֆինին պու կիպի պիր քիթապ թէ-
տարիք էթմէքտէն մագսէտի չու իտի քի՝ Ալլահ ատէմի
քեամիլ վէ հէր էյի իշ իլիւն միւհէյեա պուլունա:
Գիթապ ը մէղքիւր մին թարաֆ իլլահ քիլիսէյէ իհասն
պուլուրըլան պիր խաղինէ տիր: Տահասը վար: Ալլահ
քէնտի քէլամընըն թա՛լիմլէրինէ իթա՛աթ էթմէք
իսթէյէնլէրի հէր հագիգաթա իրչատ էյլէմէք իլիւն ան-
լէրէ Բուհ իւլ Գուտսը տախի վա՛տ էյլէմիշ տիր:

Եէհօվա պու հալտէ պուլունանլարա՝ « Հէր չէյի թէճ-
րիպէ էտիպ՝ էյի օլանը թուլթընըզ » տէյիւ պուլուրուր:
Ա. Սէլ. 5. 21: Պու տէմէք տիր քի, իման վէ ա՛մալընը-
զըն քեաֆֆէսինի Ալլահըն սապիթ օլան քէլամըլէ
մուգայէսէ, վէ սու ի զաննտան խէլաս օլուպ՝ հագիգաթ

քելամընը ֆէհմէ տէպիլմէք իչիւն 'ազընըզըն թէնվիր
օլունմասը խուսուսընտա Բուհ իւլ Գուտսըն մու'ալէ-
նէթինի իսթիմտատ էտիպ' քելամը մէզքիւրտէ սիզէ
պէյան օլունանը գալի թուլթընըզ . պու զիպըյմէթ տիր
Ամմա անտէ մուգայեէտ պուլունմայան հէր պիր թա'-
լիմի անիտէ թէրք էյլէյինիզ , օլմայաքի ինսան թէն-
պիհի օլան թա'լիմաթը Ալլահըն էվամիրիյլէ հէմ միսլ
'ատտ էտէսինիզ : «Պուզտայ հանընտա սաման հէ տիր'
տէյիւ Բապպ պուլուրուր »

Էլ եէվմ տէօրտիւնծիւ էմրտէ մու'այեէն Շաբաթ
եէրինէ 'ալ էլ 'ումուժ հաֆթանըն պիրինծի կիւնիւ
հըֆզ օլունմագտա իտիյինտէն , պու ըէսալէտէ 'ամէլ ի
մէզքիւրի թէնվիրզ զըմնընտա իրա"է օլունան պուրհան-
լարը թէֆթիշ էթմէք էմէլլնտէ իզ : Թասալվուր վէ
զըյասլարընը Քէլամըն վէ 'ազըն մա'յարը իլէ մուգա-
յէսէ էթմէք իսթէյէնիւրի տախի մէս"էլէ ի մէզքիւրէյի
պիզիմէ պէրապէր թէֆթիշ էթմէյէ տա'վէթ էտէրիզ :
Ատէմէր հաֆթանըն պիրինծի կիւնիւնիւ հէ սէպէպ-
տէն Ալլահըն գատիմ Շաբաթընա թէրծիհ , վէ Ալլահըն
թագտիս վէ մուգատտէս հըֆզ օլունմասընը էմր էթ-
տիյի կիւնէ հէ սէլահիյէթլէ 'ալ էտ աէվամ' հազզը
հըրմէթ էտէյօրլար : Կէլլնիզ , պիրլիքտէ տիւչիւնէլիմ:
Իշթէ թէպէտտիւլ էթմիշ տիր' տէնիլէն էմր ի իլահի :

«Բահաթ կիւնիւնիւ թագտիս էթմէք իչիւն , անը իսաթ-
րընտա թուլթասըն : Ալթը կիւն չալըջըպ հէր իշինի իշ-
լէյէսին . ֆազաթ եէտինծի կիւն սէյին Ալլահըն օլան
Եէհօվանըն րահաթ կիւնիւ տիր : Անտէ հիշ պիր իշ
իշլէմէյէսին . հէ սէն , հէ օլլըն , հէ գըզըն , հէ գու-
լըն , հէ ճարիյէն , հէ հայվանըն , հէ տէ գափուլարընըն
տախիլլնտէ օլան միւսաֆիրին : Զիրա եէհօվա ալթը
կիւնտէ սէմայը վէ զէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ
պուլունանըն քեաֆֆէսինի խալպ էտիպ , եէտինծի
կիւնտէ իսթիրահաթ էյլէտի . պու ճիհէթլէ եէհօվա

բահաթ կիւնիւնիւ միւսարեքլէյիւ թագտիս էյլէտի :»
Խուր. 20. 8-11:

Էմր ի մէզքիւր՝ վազթըն իւք հաֆթաւընըն խիթա-
մընտա Եէհօվանըն թագտիս էյլէտիյի բահաթ կիւնիւ-
նիւն տէր խաթըր վէ մուգատտէս հըֆզ օլունմասընը
թալապ էթտիյի ինքեար օլունմապ : Իմտի անըն նէ
սէլահիյէթլէ թէպտիլ օլընտըղընը թէֆթիշ էտէլիմ :

Գաթօլիքլէր քէնտիլէրին քիլիսէսի տէօրտիւնճիւ
էմրի թէպտիլ էյլէմէք սէլահիյէթինէ մալիք՝ տէյիւ
իման , վէ սալթ պունա իսթիւնատէն հաֆթանըն պի-
րինճի կիւնիւնիւ քէմալ ի իթմինան իլէ հըֆզ էտէրլէր :

Փրօթէսթանթլար իսէ Բօմա քիլիսէսինին պէօյլէ պիր
սէլահիյէթէ մալիք օլտըղընը ինքեարլէ , Շաբաթըն
թէպտիլինի ֆիթապ ը Մուգատտէստէն իսպաթ էթմէյէ
զալզըշըրլար : Պիզ տէ պէօյլէ էթմէլէրինի իսթէրիզ :
Պինա՝ էն 'ալէյհ անլէրտէն Ալլահըն քէնտի Շաբաթընը
հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնէ թէպտիլ էյլէտիյինի
միւսլէյինի պիր այէթ իպրազ էթմէլէրինի թալապ է-
տէրիզ : Ֆազաթ եօզ իսէ , նէ՞ կէօսթէրսինլէր : Էկէր
պու կիսի պիր այէթ եօզ իսէ , Ալլահըն հաֆթանըն
պիրինճի կիւնիւնիւ միւսարեքլէյիւ թագտիս էթտիյինի
միւշիր պիր այէթ կէօսթէրսինլէր : Հէր քէս պիլիր քի՝
պու տաիս կէօսթէրիլէմէզ : Ֆազաթ հիշ տէյիլ հաֆ-
թանըն պիրինճի կիւնիւնիւն Բապպա սէպթ տէյիւ
հըֆզ օլունմասընը թալապ էտէն պէք Բէ+ այէթ կէօս-
թէրսինլէր : Օ տա եօզ : Էօյլէ իսէ անլէր նէ՞ սէ-
պէպտէն եէվմ ի մէզքիւրիւ Բապպըն տէօրտիւնճիւ
էմրտէ տէր խաթըր վէ մուգատտէս հըֆզ օլընմասը
թալապ օլունան Շաբաթընա միւրէճճահ թութարլար :

Քիթապ ը Մուգատտէս Ալլահ ատէմինի հէր էյի իշ
իշիւն հազըրլար : Փաղար կիւնիւնիւ հըֆզ էյլէմէք չօզ
էյի պիր ի՞շ մի տիր : Քէլամ Ուլլահ անըն լէհինտէ
պիր շէյ տէմէզ : Վէ էյէր էյի պիր իշ իսէ , Ալլահ

պիր շէյ տէմէմիշ օլտըղը հալտէ , անը վիզայէ էթմէք իշին հազըր պուլունա պիլի՞ր միյիզ : Ֆազաթ պուէյի պիր իշ օլմագտան իսէ , պիլ 'աքս ֆիքըր թէնպիր օլունտըգտան սօնկրա անտէ տէվամ էտէրէք տէօր-տիւնճիւ էմրի թահրիֆ էյլէմէք Ալլահա գարշը 'ազիւս պիր կիւնահ տըր :

Ֆազաթ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնիւ հըֆզ էթմէք լէհինտէ աթի իւզ զիքը պա'զը պիւրհանլար իրա"է օլունուր : Անլէրի պի թարաֆանէ թէֆթիշ էտէլիւ :

Պիիւր ՀԱՆԸ ԷՎՎԵԼ : Խէլա խիւսթիւս 'ալա՞ դըր-պինս"էն 'ալէյն Րապպէն գադի՞ Շաբաթը Էրէնէ Քրիստոսըն ԷՎԻ Գըյա՞նըն հըֆը Էթիւէյէ :

Խէլասըն խիլգաթտան 'ազամ օլտըղը նէրէտէ մուհարրէր տիր : Ալլահ նէրէտէ պէօյլէ պուլուրուր : Փազար կիւնիւնիւ հըֆզ էտէնլէր՝ Հիշ պիր Եէրտէ՝ տէմէյէ մէճպուր տըրլար : Էօյլէ իսէ պէօյլէ պիր իտտի'ատա պուլունմաղա վէ պա'տէհու Շաբաթըն թէպտիլինի ա-նըն իւզէրինէ պինսա էթմէյէ քիւթի՞ն հազզը վար : Ֆազաթ ֆարզ էտէլիւ քի խէլաս խիլգաթտան 'ազամ օլտուն , պու սէպէպտէն հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնիւն հըֆզ օլընմագ կէրէք իտիյինի քի՞մ պիլիր : Ալլահ ա-տէմլէրտէն խէլասա թէվքհար օլմագ իւզրէ պիր կիւնիւն հըֆզ օլունմատընը թալապ էթմէտի : Ֆազաթ պու մագսէտէ հաֆթատա պիր կիւն հըֆզ էթմէք ֆարզ օլսա պիլէ , ասըլ հազգ Քրիստոսըն սալպ օլունտըղը կիւնէ տիւշմէ՞զ մի : Պիլա չիւպիէ : Քրիստոսըն զըյամը վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ մալիք իզ՝ տէյիւ նէրէտէ մուհարրէր տիր : Ֆազաթ Քէլամ Ուլլահ Անըն գանը վասըթասըյլէ ֆիտիյէյէ մալիք իզ՝ տէյիւ թա'լիւ էտէր : « Վէ պիր Եէնի թէսպիս թէրէնիւմ էտէրէք՝ Քիթապը ալըպ միւհրլէրինի աչմաղա լա"իզ սին . չիւնքի զէպի օլունտըն , վէ գանընլէ պիլի հէր զապիլէ վէ լիսան վէ գալմ վէ միլլէթ իշինտէն իշթիրա էյլէտին . . . տէրլէր

Իտի :» Յայտ. 5. 9: «Անտէ տախի պիզ գանընըն վասը-
թասըլէ Ֆիտիյէյէ, եա՛նի... 'իսայէթինին զընասընա
կէօրէ, կիւնահլարըն մազֆէրէթինէ մալիք իզ :» Էֆս.
1. 7, 8: Գօլ. 1. 14: 'Իպր. 9. 12, 15:

Իմոի խէլաս Բասպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն գանը
վասըթասըլէ տիր. պինա՛էն 'ալէյհ էկէր խէլասըն
զիքըրինէ պիր կիւն հըֆզ օլունմալը խէ, Քրիստոսըն
պիպի խէլաս էթմէք իչիւն քէնտի զի գըյմէթ գանընը
տէօքտիւլիւ վէ «Թէմամ օլտու» (Յուլհ. 19. 30) տէտիյի
կիւն հըֆզ օլունմազ լազըմ տըր :

Խէլաս թանգըմընտա էն զիյատէ չայանը զիքր օլան
կիւն Յիսուսըն գըյամ էթտիյի կիւն իտիյի տախի իտ-
տի՛ա օլունմազ : Անըն սալպ օլունտըզը կիւն գըյամ
էթտիյի կիւնէ զայէթլէ ֆա՛րիզ օլտըզը հէման պիր սէօզլէ
իսպաթ օլունա պիլիր : Հա՛նկը վազը՛ա տահա 'աճաիպ
Իտի : Ալլահըն քէնտի սէվկիւլիւ վէ պիրիճիք Օղլընը
'ասի պիր ճինս իչիւն էօլիւմէ թէսլիմ էթմէսի՞ մի,
եօխաս անը էմվաթտան իհնա էթմէսի՞ մի : Պունա
անճազ պիր ճէվապ վէրիլէ պիլիր : Ալլահըն քէնտի Օղ-
լընը էմվաթտան իհնա էթմէսի 'աճայիպ տէյիլ տիր,
ամամ փէսէրին քէնտի Իպն ի վահիտինի կիւնահքեար-
լար իչիւն էօլմէյէ թէսլիմ էթմէսի պիւթիւն ճիհանը
տէրու ի հայրէթէ զարգ, վէ Ալլահըն ճէլիլ մուհապ-
պէթինի էպէտ իւլ ապատ թէմճիտէ սէվզ էյլէյէն ֆէվզ
էլ զայէ 'աճիպ պիր մուհապպէթ սէյրանը խաի : Պու
մէնզարէ հուզուրընտա կիւնէչին փէրտէ ի զուլմէթէ
պիւրիւնիւպ պիւթիւն թապի՛աթըն թէզէլզիւլ էթմէ-
սինէ քի՞մ թէ՛աճիւպ էտէպիլիր : Իմոի պու կիւն Յի-
սուսըն գըյամը կիւնիւնէ էզհէր ճիհէթ ֆա՛րիզ տիր :
Հաքին հիչ պիրինին տախի մուգատտէն հըֆզ օլուն-
մասընը Ալլահ էմր էթմէտի : Վէ 'իստ Ալլահ համազաթ
օլան հիքմէթլէ Ալլահըն էմրլէրինի իպթալ էթմէք տէհ-
չէթ էնկիզ պիր 'ամէլ տէյիլ մի : Ա. Կորն. 1: 19, 20:

Ֆազաթ եկէր խելաս թէրթիպինն զիքր ի ճէմլինն թէքրիմ էթմէք իսթէր իսէք , պուռն իչինն Բապպըն րահաթ կիւնիւնին գուտայէթինն սըրգաթ էթմէք իզթիզա էթմէզ : Նուրը հագիզաթ զէլաէթի տէֆ' էթտիքտէ եէրինէ տահա էյի պիր շէյ ի'թա էթտիյի կիպի , խելաս թէրթիպինն սախթէ թէզքեարը տախի միւնտէֆի' օլտըգտա , Բէլամ Ուլլահ անըն եէրինէ հագիզ օլանլարը թագտիմ էյլէր : Պէլի , պու պապտէ պիզգաթ Ալլահ թարաֆընտան թա'յին պուլուրըլան թէզքեարլարա մալիք օլուպ' Ալլահըն 'ինայէթի իլէ անլէրի հըֆզ էտէ պիլիքիզ : Իֆէնտիմիլին էօլիւմիւնի' մի զիքր էթմէք իսթէրսին : Անըն սալպ օլընտըղը կիւնիւ հըֆզ էթմէյէ հաճէթ եօզ : Պազ , Բիթապ նէ' տէյօր իսէ , անը իճրա էյլէ :

« Զիրա պէն սիզէ թէպլիմ էթտիյիմ Բապպ թարաֆընտան ալտըմ , եա'նի Բապպ Յիսուս էլէ վէրիլտիյի կէճէտէ էքմէք ալըպ , չիւքր էթտիքտէն սօնկրա փաւրէլէտի , վէ' Ալընըզ , եէյինիզ , պու սիզին իչինն փաւրէլէնէն ճէսէտիմ տիր , պուռն պէնիմ զիքրիմ իչինն էյլէյինիզ' տէտի : Բէզալիք ազշամ թա'ամընտան սօնկրա քեասէյի տախի ալըպ' Պու քեասէ պէնիմ գանըմլէ օլանն 'ահու քճճէտիտ տիր , անը հէր իչտիյինիզտէ պէնիմ զիքրիմ իչինն էյլէյինիզ : Զիրա հէր տէֆա' պու էքմէքտէն եէյիպ' պու քեասէտէն իչտիյինիզտէ , Բապպըն էօլիւմիւնիւ քէնտիսի կէլինճէյէտէք ի'լան էտէրսինիզ : » Ա. Կորն. 11. 23-26 :

Խէլասքեարըմըղըն տէֆն վէ գըյամընը' մը զիքր էթմէք իսթէրսին : Հաֆթանըն պիլիմիճի կիւնիւնիւ հըֆզ էթմէք հաճէթ տէյիլ , Բապպ քէնտիսի զայէթ միւնտիպ պիր տիկէր եատիկեար վէրմիշ տիր : « Պիզտէն Քրիստոս Յիսուսա վաֆթիզ օլունանլարըն անըն էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլունտըզլարընը պիլմէ'զ մի սինիզ : Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիզին վասըթասըյէ անընլէ

պէրապէր տէֆն օլունտը . թա քի Գրիստոս Փէտէրին
ճէլալիյէ էմվաթտան ինեա օլունտըը կիպի , քէզալիք
պիզ տախի հայաթ ք ճէտիտէտէ երւրիւյէլիմ : Ձիրա
էյէր էօլիւմինսին միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք
վիւճիւտ օլտըզ իսէ , գըյամէթի միւշապէհէթինտէ տա-
խի օլաճաղըզ :» Բօմ. 6. 3-5 : «Անրն իլէ պէրապէր
վաֆթիզտէ կէօմիւլիւպ պունա տախի անը էմվաթ-
տան ինեա էտէն Ալլահրն գուտրէթինէ օլան իման
վասըթասըյէ անրն իլէ պէրապէր ինեա օլունտըըզ :»
Գօլ. 2. 12 :

Փագաթ էքսէր քիլիսէլէր(?)ին 'այն ի մէզքիւրիւ
սէրփիմէքիք ուսուլունա թէպտիլ էյլէտիքլէրի մա'լիւմ
պիր քէյֆիլէթ տիր : Պաճ , անլէր պու եօլ իլէ Բապ-
պըն գըյամընըն իլահի թէզքեարընը մահվ էտէրլէր , վէ
պա'տէհու կիւնահ իւզէրինէ կիւնահ զամմ էթմէք ի-
չիւն , Գրիստոսըն գըյամընը գիքըր էյլէմէք պէհանէսիլլէ
Ալլահրն Շարաթընը ալըպ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնէ
թէպտիլ , վէ պու վէճիլէ տէ իսալիպին րահաթընըն
մուգաստէա թէզքեարընը իպթալ էտէրլէր : «Ձէմին
տախի քէնտի սէքէնէսինին այաղը ալթընտա միւլէվ-
վէս օլտու . զիրա անլէր շէրիա'թը թէճափուզ , գա-
նունը թաղէիր վէ 'ահու ք էպէտիլի նազզ էթտիլէր :»
Բիլիսէ (?) նէ՞ վագթա գատար Բապպըն տօղրու թա-
րիզլէրինի իփաստ էթմէքտէն Փէրաղաթ էթմէյէճէք
տիր : Թա քի «ղէմինին սէքէնէսի եանըպ , ինսան ազ
գալա :» Եսա. 24. 5, 6 :

ՊԻԻՐՀԱՆԸ ՍԱՆԻ : Շայերլէր էֆէնդիպի գըյամ
էթիլի էիւնդէ օլ լաթը'յը զիտը էյլէթէ մաթէթիլլէ Բե-
ճէմի' էթիլլէր . վէ Յիւսսա Գաթի անլէր իլէ պիրլէլէրէտ
Էլէթի' Բեճէմի'յի- Բաթիլի էյլէթի :

Պու իտտի'անըն հէր պիր գըամը սահիհ օլտա պիլէ ,
Բապպըն Շարաթընըն թէպտիլ օլունտըը անտէն ին-
թաճ օլունամազ : Փագաթ պուրհան ք մէզքիւրիւն

պութլանընը կէօսթէրմէք իչիւն շու պիր գաչ հագի-
գաթլարը զիքը էտէլիմ: Շայիրտլէր (1) օլ ղէման Յի-
սուսըն գըյամ էթմիշ օլտըղընա ինանմամըշ օլսըղլարը
հալտէ, (2) սատէճէ թա'ամ էթմէք վէ (3) Եէհուտիլէր-
տէն իսթիֆա էյլէմէք իչիւն թէճէմմիւ' էթմիշլէր իտի:
Պու խուսուսլար Մարկոս վէ Յովհաննէս ինճիլլէրինտէ
սէրահէթէն պէյան օլունուր: «Վէ պունտան սօնկրա
անլէրին իքիսինէ, պիր քէօյէ ելուրիւյէրէք կիտէրլէր
իքէն, պաշգա հէյ'էթտէ կէօրիւնտիւ: Անլէր տախի
վարըպ սա'իւրլէրէ խապէր վէրտիլէր իսէտէ, պունլա-
րա տախի ինանմատըլար: Պա'տէհու օն պիրլէրէ սօֆ-
րատա օթուրուրլար իքէն կէօրիւնիւպ, գըյամ էթմիշ
օլտըղընը կէօրէնլէրէ ինանմատըղլարընտան տօլայը,
իմանսըղըղլարը վէ գալպլէրինին զըլզէթի իչիւն ան-
լէրի թէվպիս էյլէտի:» Մարկ. 16. 12-14: «Վէ հէման
օլ կիւնտէ, եա'նի հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ աղ-
շամ օլտըգտա, շայիրտլէրին ճէմ' օլտըղլարը մահալին
գափուլարը տախի Եէհուտիլէրին գօրգուսընտան գա-
փալը օլտըղը հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրա-
րագ անլէրէ՝ Սէլամըն 'ալէյքիւմ' տէտի:» Յովհ. 20. 19:

Իմտի շայիրտլէր Յիսուսըն գըյամընը զիքը էյլէմէք
իչիւն ճէմ' օլմուշ տէյիլլէր իտի: Պա խուսուս Շա-
բաթըն թէպտիլի թառաւվուրը անլէրին ֆիքրինտէն պիլէ
կէչմէտի: Քրիստոս տէֆն օլունտըգտան սօնկրա գապ-
րա կէլմիշ օլան գարըլար 'ալտէթ էտիպ անը պահար-
լամագ իչիւն պահարլար վէ խօշ բա'իւսլը եաղլար
հազըրլայըպ, Շաբաթ եազլաչմըշ օլտըղընտան, էմր
մուճիպինճէ Շաբաթ կիւնիւնտէ իսթիրահաթ էթտիլէր:
Վէ Շաբաթ կէչտիքտէն սօնկրա էֆէնտիլիլի պահար-
լամագ իչիւն հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ գապրա
կէլտիլէր: Ղուկ. 23. 55, 56: 24. 1: Անլէր էմր մու-
ճիպինճէ Շաբաթը հըֆգ էտիպ, խըտմէթլէրինի հաֆ-
թանըն պիրինճի կիւնիւնտէ թէ'խիր էթտիլէր:

ՊԻԻՐՀԱՆ Ը ՍՍԼԻՍ : Սեփեղ կենդանի սօնկրա, Յիսուս
շայերալեհելե Ռեփար Դեփաթի էյլեդի : Յովհ. 20. 26 :
Պա՛հաֆթանըն պիլիմնի կենիս օլմաք իմապ էտեր : Պա-
սեպեպտեն եփլի Դեպիբի Բրիսթիան Շաբաթը արը :

Էկեր մեզքիւր միւլազաթ հաֆթանըն պիլիմնի կիւ-
նիւնտէ վազը՝ օլտըղը սահիհ պիլի օլսա, եփվմի մեզ-
քիւր Բապպըն Շաբաթը օլտըղընա ապա իսպաթ
օլամազ : Լաքին «սեքիզ կիւնտէն սօնկրա» թա՛պիրի-
նին պիր հաֆթա իմա էթտիյինի քի՞մ կէօսթէրէ պիլիբի
Լիսանըն թէրքիպլիստէն հիւքմ էտէրէք օլ միւլազաթ
տօգուզընճը կիւնտէ օլմազ իճապ էտէր : Մաթ . 17. 1
տէ մուհարրէր օլտըղը իւզրէ « ալթը կիւն սօնկրա »
թա՛պիրի՝ Ղուկ. 9. 28 է կէօրէ «թագրիպէն սեքիզ
կիւն սօնկրա» յա տէլալէթ էտէր : Ֆազաթ «սեքիզ կիւն
սօնկրա» թապիրի թէմամ պիր հաֆթա տէմէք օլսա
պիլի, պու՝ Բապպըն րահաթ կիւնիւնիւն Փազար կիւ-
նիւնէ ինթիգալ էթտիյինի նէ՞ սուրէթլէ իսպաթ էտէ
պիլիբի : Տահասը վար . Բրիստոս եախստ րէսուլլէրին
Փազար կիւնիւնտէ իսթիրահաթ էթտիլլէրինէ տա՛իր
ճուզի պիր իմարէ պիլի եօգ իքէն, եփվմի մեզքիւր
Բրիսթիան Շաբաթը օլտըղը նամըլ իսպաթ օլունա
պիլիբի : Բիթապը Մուգատտէստէ Բրիսթիան Շաբաթը
թա՛պիրի տալա պուլունմայըպ, հէֆթէվի Շաբաթ
Բապպըն Շաբաթը իսմիյլէ զիքր օլունուր :

Բրիստոսըն ֆիւլան կիւնտէ շայիրալէրինէ կէօրիւն-
մէսի օլ կիւնիւն Շաբաթ օլմասընա քիֆայէթ էտէ՞ր
մի : Էօյլէ իսէ, Յիսուս պիր պաշգա տէֆ՛ա անլէրէ
քէնտիինի իզհար էյլէմէք իյիւն նէ՞ սէպէպտէն պալըզ
ավատըզլարը կիւնիւ ինթիսապ էյլէտի : Յովհ. 21 :
Տէյիլ իսէ, նէ անլէրէ իլք տէֆ՛ա զահիր օլտըղը Փա-
զար կիւնիւ, նէ իքինճի տէֆ՛ա կէօրիւնտիւլիւ օլ պա-
լըզ ավատըզլարը կիւն վէ նէ տէ անլէրէ սօն տէֆա
օլարազ կէօրիւնտիւլիւ Հինգշաբթի կիւնիւ Բապպըն

րահաթ կիւնիւ ուղալիլիւ : Շայիրալէր Երուսաղէմոէ պիւրիքոտ իգամէթ էթտիքլէրի հալտէ (Ամալ 1. 13), Յիսուսըն ճիւմլէսինէ պիւրիքոտ զահիր ումասը զայէթ 'աճիպ պիր վազը'ա տէյիլ տիր :

ՊԻԻՐ ՀԱՆ Ը ՐԱՊԻ' : Բոհ էւ Գոհոն շայիրալէր էւզէրինէ նալիւ ուղլը Պէնդէկոստէ կիւնիւ հաֆլանըն պէրինէ կիւնիւ էրի : Պոս էւդէպրէն Բոդլըն Շաբալը Եէրինէ հաֆլանըն պէրինէ կիւնիւ հըֆլ ուննալը րըր : Ամալ 2. 1, 2 :

Պէնտէկոստէ պայրամը հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնէ թէսատիւֆ էյլէտիյի թէսլիմ ուլունսա տախի, Եէվմ ի մէզքիւրիւն պու էճլտէն րահաթ կիւնիւ ումասը այրըճա իսպաթ ուլունմագ իճապ էտէր : Ֆազաթ պունտա Ալլահըն թա'զիմ էթմէք իսթէտիյի հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ ումայըպ, իլլա Պէնտէկոստէ պայրամը իտիյի աթի իւզ զիքը խուսուսաթտան միւսթէպան տըր :

1. Պէնտէկոստէ կիւնիւ սէրահէթէն զիքը ուլունուր իքէն, մէզքիւր պայրամըն միւսատըֆ պուլունտըզը կիւնիւն զիքըրի Եօզ տըր :

2. Պէնտէկոստէ պայրամը Բրիստոսըն գըյամընտան էլլի կիւն սօնկրա վազը' ուլտու : Պու միւտտէթին գըրդ կիւնիւնիւ Յիսուս քէնտի շայիրալէրիյէ պիւրիքոտ կէչիրտի : Ամալ 1 : Պագի օն կիւնիւ իսէ շայիրալէր քէմալ ի սըտոգ իլէ աու'ա էտէրէք իմրար էթտիլէր : Յիսուսըն գըյամընտան 'իթիպարէն գըրդ կիւն անըն Եէվմ ի 'ուրուճը օլան Հինգչարթի կիւնիւնէ թէսատիւֆ էտէր : Պունտան սօնկրա կէլէն օն կիւնտէ' սօնկրաքի Պէնտէկոստէ կիւնիւ ումագ իւզրէ իքի Փազար կիւնիւ վար տըր : Էկէր Ալլահըն մագսէտի Փազար կիւնիւնիւ թա'զիմ էթմէք իտի իսէ, Բուհ իւլ Գուտսըն նէ' սէպէպտէն իլք Փազար կիւնիւնտէ իրսալ էթմէտի : Նիչիւն Բուհ իւլ Գուտսըն նագիլ ուղալիլմէտի իչիւն Պէնտէկոստէ կիւնիւնիւն վասըլ ումասը լազըմ իտի : Ճէվապը

փէք սատէ : Ալլահըն մագսէտի հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնիւ թա'ղիմ էթմէք օլմայըպ , իլլա Պէնտէկոստէ պայրամընըն տէլալէթ էթտիյի ասըլ մագսէտի իթմամ էթմէք իտի : Պինա'էն 'ալէյհ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնիւն զիքրի ինմալ օլունմըշ տըր :

Պիրինճի այըն օն տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ ֆըսհ գուզուսընըն զէպհ օլունմասըլլէ իշար էտիլէն մագսէտ հէման օլ կիւնտէ Ալլահըն Գուզուսընըն զէպհ օլունմասըլլէ իթմամ օլունտու : Խուր . 12 : Յուլի . 19 : Ա . Կորն . 5 . 7 : Քէզալիք պիրինճի այըն օն ալթընճը կիւնիւնտէ թուրֆանտա թագտիմէսինին իշար էթտիյի մագսէտ ույգույա վարանլարըն թուրֆանտասը օլան էֆէնտիմիզլին զըյամը վագը'ասընտա իթմամ օլունտու : Լափ . 23 : Ա . Կորն . 15 . 20-25 : Պունտան էլլի կիւն սօնկըա կէլէն Պէնտէկոստէ պայրամընըն տախի միւշիր օլտըղը մագսէտ իթմամ օլունմագ կէրէք իտի : Լափ . 23 . 15-21 : Իշթէ պու տախի 'Ամալ 2 . 1 , 2տէ մուգայէտ պուլունան վագը'ա իլէ իթմամ օլունտու : Պունըն՝ Ալլահըն Շաբաթընըն թէպտիլ օլունմասընա նէ՞ 'ալագասը վար : Եինէ տէ 'իլմի իլահի մու'ալլիմէրի 'ատտ օլունան 'ուլէմա պու այէթի Քրիսթիան Շաբաթը (?) լէհինտէ իրա'է օլունան էն գուվլէթլի շէհատէթլէրին պիրի մագամընտա կէօղէտիրլէր : 'Ալիմին շու նասիհաթընտան ճիւմլէմիզ ֆա"իտէմէնտ օլապիրիբիզ . «Անըն սէօղլէրինէ 'իլալէ էթմէ , օլմայա քի սէնի թա'ղիբ էտէ վէ եալանճը չըգասըն :» Էմա . 30 : 6 :

ՊիԻՐ ՀԱՆ Ը ԽԱՄԻՍ : Պեշա բեհու թրեհաբա հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ պիր Կէֆ'ա էտիլէրի : Պինա'էն 'ալէյհ եէթի Էլիբի-Քրիսթիան Շաբաթը Կէյի-Էլիբի Էլիբի-Էլիբի : 'Ամալ 20 . 7 :

Պունա ճէվապէն տերիզ քի՝ Երուսաղէմտէ վագը'րէսուլի քիլիսէտէ պիր միւտաէթ հէր կիւն էթմէք փաբէլէրլէր իտի : 'Ամալ 2 . 42-46 : Էկէր Թրօստա հաֆ-

Թանըն իւք կիւնիւնտէ պէր տէֆ'ա էքմէք փարելէմէք խըտմէթի օլ կիւնիւն Շարաթ [րահաթ կիւնիւ] օլմասընա պիր սէպէպ ի քեաֆի իսէ, Երուսաղէմտէ ըէսուլի քիլիսէնին հէր կէն էքմէք փարելէմէյէ տէվամ էթմէսի հէր կիւնիւն Շարաթ օլմասընա տահա փէք զիյատէ քեաֆի պիր սէպէպ օլմաղ մը : Պունտան մա'տա, Քիլիսէնին Րէ'իս ի 'աղամընըն էքմէք փարելէմէք խըտմէթի գուլը Պօղոսընքինէ զայէթլէ ֆա'իգ օլտըղը միսիլիւ, անըն սալպ օլունտըղը կիւն տախի Քրիսթիան Շարաթը օլմաղա տահա զիյատէ լա'իգ տէյիլ մի. չիւնքի Յիսուս 'այն ի մէղքիւրիւ հէման օլ կիւնտէ էլէ վերիլտիյի կէճէտէ թէ'սիս վէ իճրա էյլէտի : Ա. Կորն. 11. 23-26 :

Փագաթ Պօղոս մէղքիւր խըտմէթի հաֆթանըն հանկը կիւնիւնտէ իճրա էյլէտի : Էկէր անըն եէվմ ի իճրաը միւսթագպէլտէ Քիլիսէյէ Շարաթ օլաճագ տէրէճէտէ էհէմմիյէթի հա'իգ իսէ, եէվմ ի մէղքիւր սուրէթ ի տաղիգէտէ թա'յին էտիլմէք կէրէքտիր : Խըտմէթ ի մէղքիւրէ կէճէ հարըսընտան սօնկրա իճրա օլունտըղը մա'լիւմ. զիրա Պօղոս չայիրտլէրէ կէճէ եարըսընատէք վա'գ էյլէտի, անտէն էվթիլիսօը տիրիլտիպ, պա'տէհու էքմէք փարելէմէյէ միւպաչէրէթ էյլէտի : 'Ամալ 20. 7-11 : Էկէր կիւն չիմտի օլտըղը վէճհլէ եարը կէճէտէն եարը կէճէյէ հիսապ օլունմալը իսէ, հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ եարը կէճէտէ խիթամ պուլտըղը էճլտէն, Պօղոսըն էքմէք փարելէմէսի հաֆթանըն իքինճի կիւնիւնէ թէսատիւֆ էտէր : Վէ էկէր ֆիւլան պիր կիւնտէ էքմէք փարելէմէքլէ օլ կիւն րահաթ կիւնիւ օլմալը իսէ, պունտան սօնկրա Երկուշաբթի կիւնիւ Քրիսթիան Շարաթը տէյիւ հըֆղ օլունմաղ կէրէք տիր :

Փագաթ Քրիթապ ը Մուգատտէստէ կիւն ազչամտան ազչամա, եա'նի ղուրուպ ը չէմտէն ղուրուպ ը չէմսէ

հիսապ օլունուր : Իմտի շայիրտլէր Շաբաթ կիւնիւնիւն խիթամընտա հաֆթանըն պիրիւնճի կիւնիւնիւն իպլի-տասընտա , շիմտի Ճիւմա՝ էրթէսի տէնիլէն ազաւմտա թէճէմմիւլ՝ էթտիլէր : Վէ Պօղոս սապահլայըն կիտէճէք օլմաղլէ , անլէրէ եարը կէճէյէտէք վա՛ղ էյլէյիպ , պա՛-տէհու սապահա գարշը էքմէք փարէլէյէրէք եէտիլէր : Եէվմի մէգըիւր պու խըտմէթ սէպէպիլլէ Շաբաթ մը օլտու : Էօյլէ իսէ , նի՞չիւն Պօղոս հէման սահար վագ-թընտա եօլա չըգըպ Երուսաղէմէ տօղրու սէյեհահա-թընա տէվամ էյլէտի : Էկէր Պօղոս ըտուլ Փազար կիւնիւնիւն Քրիսթիան Շաբաթը օլտըղընա ինանըյօր իտի իսէ , անը նի՞չիւն յալէնէն նագղ էյլէտի : Եօգ է-կէր անըն Շաբաթ օլտըղընա ինանմայօր իսի իսէ , սէն նի՞չիւն ինանմալըսըն : Հէմ նէ՞ սէպէպտէն հէր Շա-բաթ կիւնիւնտէ հէմ եէհուտիլէրէ հէմ տախի թա՛ի-ֆէլէրէ վա՛ղ էյլէմէք Պօղոսըն յատէթի օլտըղընա (Ս-մալ 13. 14, 42, 44, 16. 13, 17. 2, 18. 4) պաղմայա-րագ , Փազար կիւնիւնտէ յէր տէֆա՝ ազաւմ թէճէմ-միւլ՝ի յագտ օլունմասընը Շաբաթըն թէպէտտիւլլիւնէ պիր իսպաթ թութարսըն :

Պօղոս հաֆթանըն պիրիւնճի կիւնիւնտէ էքմէք փա-րէլէտի իսէ , հէման օլ կիւնտէ Երուսաղէմէ տօղրու սէյեհահաթա չըգտը : Եէօյլէ քի հաֆթանըն պիրիւնճի կիւնիւլ լէհինտէ իրա՛է օլունան պու էն գապի պուր-հան Շաբաթըն Փազարա թէպէտտիւլլ էթմէտիլիլնէ պիր տէլիլ ի յագիւմ տիր :

ՊԻԻՐՀԱՆ Ը ՍԱՏԻՍ : Պօղոս ըտուլ Կորնթոսա վա-գը՝ իլիւնէյէ հաֆթանըն պիրիւնճի կիւնիւնտէ ի՛անէ լեգլան-մանըն է՛ր էյլէտի : Պոս իւրաքիլ եէվմի ի ղիլիւնիւն յալէնէ իլիւնիւն , պիւն՝էն յալէյի Քրիսթիան Շաբաթըն իտի-յիւն պիր տէլիլ էգլիլ պիր : Ս. Կորն . 16. 2:

Պօղոս ըտուլըն հաֆթանըն պիրիւնճի կիւնիւնտէ ի՛անէ թօփլանմասընը էմը էթմէսիլտէն եէվմի մէգ-

քիւրին 'ալէնի 'իպատէթ կիւնիւ օլմասը ապա նէ-
թիճէ օլունամազ : Վէ պիղզաթ ըէսուլըն քէլամը
օլ ի'անէնին 'ալէնի պիր թէճէմմիւ'տէ թօփլանմա-
յաճաղընը սէրահէթէն պէյան էտէր : « Հէր հաֆթա-
նըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն հէր պիրի եւանընդա-
ալը քուտն : »

Ճ. Ո. Մօրթըն՝ « Հագիգի Շաբաթ » նամ քիթապընըն
51 վէ 52 սահիֆէլէրինտէ պու պապտէ չէօյլէ պու-
յուրուր : « Պիւթիւն մէս'էլէ շու « եանընտա » թա'պիրի-
նին մա'նասընա մէսուլթ տըր : Թա'պիր ի մէզքիւր « Ա-
լէնի պիր թէճէմմիւ'նին իա'նէ սանտըղընը՝ իմա էտէր
տէյիւ թասավվուր էթմէնիզէ թէա'ճիւպ էտէրիմ :
Կրինֆիլտ քէնտի Լէքսիքօնընտա պուսուոն Յունանիճէ-
սինի եւանընդա եւնի էվիպէ տէյիւ թէրճէմէ էտէր : Իքի
Լաթին թէրճէմէլէրտէ (Վիւլիէյթ վէ Գասթէլէօ) apud
se, եանընտա, խանէսինտէ : Իւչ Ֆրանսըզ թէրճէմէ-
լէրինտէ (Մարթէն, Օսթըրվալտ վէ Տը Սասի), chez soi,
քէնտի էվինտէ, խանէսինտէ : Լուտէրին Ալմանճա
թէրճէմէսինտէ, bei sich selbst, եանընտա խանէսին-
տէ : Տիօտաթինին Թալեանճա թէրճէմէսինտէ, ap-
presso di se, հուզուրընտա, էվինտէ : Ֆէլիի Շիօնըն
Իսիանիօլճա թէրճէմէսինտէ, en su casa, քէնտի
խանէսինտէ . . . : Տահա նէ՞ գատար թա'տատ էտէյիմ :
Պալատէ զիքր օլունանլարտան թէֆէրրիւզ էտէն պիր
թէրճէմէյէ տահա թէսատիւֆ էթմէտիմ : »

Իմտի այէթ ի մէզքիւրէ Փազար կիւնիւնին Բրիս-
թիան Շաբաթը իտիյէնէ պիր իսպաթ օլմատըգտան
մա'տա Կորընթոս քիլիսէսինէ օլ կիւնտէ ճիւմանի
խըտմէթ իճրասընտա պուլունմայը էմր էտէր :
Զիրա անլէրտէն հէր պիրի հաֆթա զարֆընտա
նա'իլ օլտըղը պէրէքէթի հիսապ էտիպ, իա'նէ
օլմագ իւզրէ պիր միգտար ագչէ թէֆրիզ էթմէլի
իտիլէր : Հաֆթա պէ հաֆթա պէօյլէ տէվամ էթտիք-

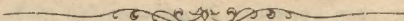
լէրի թագտիրտէ հէր քէսին վէրէճէյի ի'անէ հազըր
օլմուչ օլարազ , րէսուլ կէլտիքտէ տէրհալ թէսլիմ էտէ
պիլիլլէր իտի :

ՊԻԻՐՀԱՆ Ը ՍՍՊԻ: Յոյններէս լեռնալ Ռապալն կէ-
նէնաթէ Ռահրա օլարա: Իշու Ռապալն կէնէն հաֆթանըն
պիլիլլէն կէնէն րէր: Յայա . 1. 10:

Իշթէ փազար կիւնիւ մուհաֆըզլարընըն ճիւմլէսինին
պիլ իթթիֆազ թուլթաղլարը պիր իսպաթ թարիզի:
Պազաթ անլէրէ սիւ"ալ էտէրիզ քի, առլ իսպաթ էթ-
մէք կէրէք օլտուղլարըն հօգթայըն նի՛չիւն մալիւմ
ֆարզ էտիյօրլար: Սահին, պու այէթ ինճիլ թանղը-
մընտա տախի Ռապալա մախսուս պիր կիւն պուլընտը-
ղընը սէրահէթէն պէյան էտէր: Պազաթ հաֆթանըն
պիրինճի կիւնիւ Ռապալն կիւնիւ օլտըզը Քիթապ ը
Մուգատտէսին հէ՛րէսինտէ մուհարրէր տիր: Ալլահ
հէվմի մէզքիւրիւ հէ՛րէտէ թէսահիւպ էյլէր: Հիչ պիր
հէրտէ: Ալլահ քէնտի իշիւն պիր կիւն թէֆրիզ վէ
թախսիս էյլէտի՞ մի: Պէլի: «Վէ Ալլահ խալզ էտէրէք
իշէտիյի իշին քեաֆֆէսինտէն հէտինճի կիւնտէ իոթի-
րահաթ էյլէտիյի իշիւն Ալլահ անը միւպարէքլէյիպ
թագաթիս էյլէտի:» Թէք. 2. 3: «Շարըն Ռապալ իշիւն
Շաբաթ օլան մուգատտէս րահաթ կիւնիւ տիր:» Խուր.
16. 23: «Ետինճի կիւն սէնին Ալլահըն օլան Եհհօվա-
նըն րահաթ կիւնիւ տիր:» Խուր. 20. 10: «Էկէր Շա-
բաթտա, մուգատտէս կիւնիւմտէ, քէնտի արզուընըն
իճրասընտան այաղընը տէճտէրիլ իտէն, հեն» Ետա.
58. 13: «Իմտի Իպն իւլ ինսան Շաբաթըն տախի Սա-
հիպի տիր:» Մարկ. 2, 28:

Իմտի Ալլահ հաֆթանըն ուլթը կիւնիւնիւ պէնի ա-
տէմէ իթա իլէ, Եհհէնճի կիւնիւ քէնտինէ թախսիս
էյլէմիչ օլարազ, հէվմի մէզքիւր անըն մուգատտէս
կիւնիւ տիր: Սահըն ճէտիտտէ տախի Իպն իւլ ինսանըն
թէսահիւպ էթտիյի կիւն պու տիր:

Գիթապը Մուգատտէստէ Շարաթըն Սահիպի քէնտի,
մուգատտէս կիւնիւնիւ թէրքէ պիր տիկէրլնի ինթի-
խապ էթտիյինէ տա"իր պիր շէհատէթ վաճ մը: Եօգ:
Իմտի Բապպըն կիւնիւ տէօրտիւնճիւ էմրտէ մէզքիւր
Շարաթտան զայրի պիր կիւն օլամազ:

معارف نظارت جليله سنك رخصتيله طبع اولمشدر

